

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความคิดเห็นของแพทย์ใช้ทุน ในโรงพยาบาลชุมชน ทั้ง 17 จังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเกี่ยวกับการศึกษาด้วยตนเอง จากแบบวัดทัศนคติทางการแพทย์ ทั้งด้านความต้องการ รูปแบบเนื้อหา ตลอดจนแนวทางการนำเสนอ แบบวัดทัศนคติทางการแพทย์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแพทย์ใช้ทุนของกระทรวงสาธารณสุขรุ่นที่ 18 ซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนทั่วประเทศ จำนวน 428 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งประชากรออกตามพื้นที่ การปฏิบัติงานของแพทย์ใช้ทุน เป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ได้พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้แก่ แพทย์ใช้ทุนของกระทรวงสาธารณสุขรุ่นที่ 18 จำนวนทั้งสิ้น 130 คน ซึ่งปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 17 จังหวัด ระหว่างเดือน เมษายน 2532- เดือนมีนาคม 2534

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นตามแนวคิด ผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยศึกษาจาก หนังสือ วารสาร รายงานต่าง ๆ ของ กระทรวงสาธารณสุข แนวคิด ทฤษฎี และหัวข้อรายวิชาทางการแพทย์ตามความคาดหวังของ กระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนแนวทางการผลิตการวิจัยวิธีทัศนคติทางการแพทย์จากเอกสารของ กระทรวงสาธารณสุข และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแพทย์ใช้ทุนและโรงพยาบาลชุมชน จากทำเนียบแพทย์ทุน
รัฐบาลของกองฝึกอบรม กระทรวงสาธารณสุข และรายชื่อแพทย์ใช้ทุนทั่วประเทศ จากกอง
สาธารณสุขภูมิภาค กระทรวงสาธารณสุข จากนั้นจึงสรุปแนวทางกำหนดปัญหาขอบเขตการวิจัย
สร้างแบบสอบถามขึ้น นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องทางเนื้อหา รูปแบบ การใช้ภาษา
แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับแพทย์ใช้ทุนในโรงพยาบาล
ชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 10 ท่าน แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์ แบบสอบถามแบ่ง
ออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของแพทย์ผู้ตอบคำถาม ตำแหน่งงานและ
หน้าที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาด้วยตนเอง จากแถบวิดิทัศน์ทาง
การแพทย์
ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ซึ่งมีแบบให้เติมข้อความอิสระอยู่ด้วย และแบบอัตราประ
เมินค่า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทางไปรษณีย์ ให้แพทย์ใช้ทุน ซึ่งกระจายอยู่ใน
โรงพยาบาลชุมชนทั้ง 95 แห่ง ในท้องที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 130 คน โดยให้เวลา
ในการตอบแบบสอบถามและส่งกลับมาภายใน 15 วัน จากนั้นรออีก 5 วัน ถ้ายังไม่ส่งกลับผู้วิจัย
ได้ส่งจดหมายเตือนพร้อมทั้งส่งแบบสอบถามชุดใหม่ไปให้และรออีก 10 วัน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม
ที่กรอกข้อมูลแล้วคืนมา จำนวน 107 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.30

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเพื่อทราบความคิดเห็น ดังนั้นเพื่อให้ความคิดเห็นถูกต้อง
ตามความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจึงคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ได้รับการตอบครบทุกคำถาม
เท่านั้นเป็นข้อมูลในการวิจัย ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัยได้จริง ๆ มีจำนวน
95 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 73.08 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ทางสถิติด้วยการหาค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของแพทย์ผู้ตอบคำถาม วิเคราะห์ด้วยการ
แจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาด้วยตนเอง จากแถบวิดิทัศน์ทางการแพทย์
วิเคราะห์ด้วยค่ามัธยิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามแบบมาตราการจัดลำดับ (Rating Scale) โดยจัดลำดับคะแนนดังนี้

ดีมาก	เท่ากับ	5	คะแนน
ดี	เท่ากับ	4	คะแนน
ใช้ได้	เท่ากับ	3	คะแนน
ควรปรับปรุง	เท่ากับ	2	คะแนน
ต้องปรับปรุง	เท่ากับ	1	คะแนน

2. การประเมินค่าของความคิดเห็น ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับมาตราส่วนประเมินค่าของเบลท์ (Best, 1970)

ดีมาก	มีค่าเท่ากับ	4.50 - 5.00
ดี	มีค่าเท่ากับ	3.50 - 4.49
ใช้ได้	มีค่าเท่ากับ	2.50 - 3.49
ควรปรับปรุง	มีค่าเท่ากับ	1.50 - 2.49
ต้องปรับปรุง	มีค่าเท่ากับ	1.00 - 1.49

3. คำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนน โดยใช้สูตรของกิลฟอร์ด (Guilford, 1978)
ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ	X	=	แทนค่าเฉลี่ยของคะแนน
	fx	=	แทนผลรวมของคะแนน
	N	=	แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. คำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรของกิลฟอร์ด (Guilford, 1978)

ดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \frac{(\sum fx)^2}{N}}$$

เมื่อ SD = แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 N = แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 x = คะแนน
 f = จำนวนผู้ตอบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย